

Støjbekæmpelse i Gladsaxe Kommune

Indlæg af Martin Kisby Willerup, Moe & Brødsgaard A/S, for Gladsaxe Kommune.

E-mail: mkw@moe.dk

Gladsaxe Kommune kortlagde i 2004 trafikstøjen langs alle veje i kommunen og besluttede samme år en støjhandlingsplan. I den forbindelse blev der bevilliget 700.000 kr. årligt frem til 2010 til at udføre de tiltag, der blev foreslået i støjhandlingsplanen.

Det var et stærkt politisk ønske om at gøre noget ved støjproblemerne i kommunen, som igangsatte arbejdet med støjhandlingsplanen tilbage i 2002. Allerede i forbindelse med Gladsaxe Kommunes "Handlingsplan for Trafik- og miljø" fra 1993 viste den overordnet kortlægning, at de højeste støjniveauer stammede fra trafik på de daværende amtsveje og statsvejene. Det var derfor naturligt, at den nye handlingsplan blev udarbejdet i samarbejde med de øvrige vejbestyrelser. Derfor blev det daværende Københavns Amt og Vejdirektoratet samt BaneDanmark inviteret til at deltage i en styregruppe.

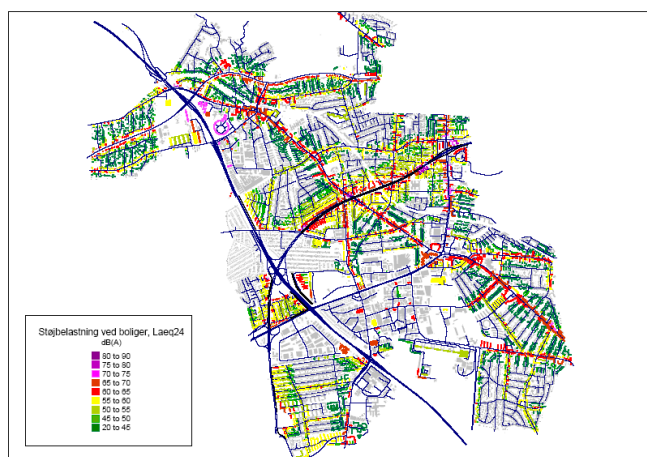

Kortlægningen viste, at målsætningerne for reduktionen af trafikstøjen i Gladsaxe Kommune kun kunne nås i samarbejde med de to øvrige vejbestyrelser – nemlig Vejdirektoratet og Københavns Amt, hvis veje i kommunen nu er overtaget af Gladsaxe Kommune som følge af kommunalreformen.

Støjkortlægningen viste, at knap 30 % af alle boliger i Gladsaxe Kommune havde et støjniveau over den vejledende grænseværdi på 55 dB. Ud af dem var hver 5. stærkt støjbelastet med et støjniveau over 65 dB. Som disse tal siger, er trafikstøj et væsentligt trafikmiljøproblem i Gladsaxe. Et væsentligt bidrag til støjbelastningen kommer fra trafikken på det regionale vejnet i kommunen, herunder Hillerødmotorvejen og Motorring 3.

Det skal bemærkes, at sommerhuse, kolonihaveboliger og institutioner ikke var omfattet af den gennemførte kortlægning.

Støjniveau dB(A)	Antal boliger i dag
50-60	3.742
60-65	3.914
65-70	1.792
70-75	167
>75	16
I alt >55	9.631
I alt >65	1.975

Tabel 1 Antal støjbelastede boliger

Vejkategori	Andel af samlet støjbelastning [%]
Statsveje	27
Tidligere amtsveje (nu kommuneveje)	47
Kommuneveje	26

Tabel 2 Fordeling af støjbelastning fra vej kategorier

Da en væsentlig del af trafikstøjgenerne for kommunens indbyggere kan henføres til stats- og de daværende amtsveje gennem kommunen var det væsentligt, at handlingsplanen også omfattede tiltag på denne del af vejnettet.

Kortlægningsmodellen

Som grundlag for arbejdet med vejtrafikstøj i Gladsaxe blev der opstillet en GIS-baseret støjmodel, som kombinerede den nordiske beregningsmetode for vejtrafikstøj med kommunens digitale kort og registeroplysninger.

Målsætninger for støjbekæmpelse

Med afsæt i kortlægningen opstillede Gladsaxe Kommune konkrete målsætninger for bekæmpelsen af vejtrafikstøjen. Målsætningerne er opdelt på planlægningssituationer på kort (frem til 2010) og lang sigt. Der arbejdes med realistiske mål på kort sigt suppleret med en langsigtet målsætning om, at alle borgere har tilfredsstillende støjforhold – her udtrykt ved maksimalt 55 dB ved alle boliger og institutioner.

	<i>Eksisterende veje</i>	<i>Nye veje</i>
<i>Eksisterende boliger</i>	<i>Antal boliger belastet med mere end 65 dB skal som minimum halveres inden år 2010. Støjbelastningstallet skal i samme periode også reduceres.</i>	<i>Ingen boliger må belastes med mere end 55 dB. Støjbekæmpelse kan være en del af vejprojektet.</i>
<i>Nye boliger</i>	<i>Ingen boliger må belastes med mere end 55 dB. I tætte byområder kan der evt. dispenseres ved at indrette bebyggelsen efter støjen, og sikre 30 dB indendørs.</i>	<i>Ingen boliger må belastes med mere end 55 dB.</i>

Tabel 3 Målsætninger

Ud fra kortlægningens resultater og målsætningerne blev der udpeget nogle relevante indsatsområder og virkemidler, ligesom en række projekter på det kommunale vejnet blev prioriteret i en handlingsplan. Handlingsplanen viste, at opfyldelse af de konkrete målsætninger for støjbekæmpelse kun kunne nås ved en kombination af virkemidler og kun i et samarbejde mellem alle tre vejbestyrelser (nu kun 2). Der blev udpeget følgende indsatsområder, som der især skal arbejdes med frem til 2010:

- Planlægningsmæssige tiltag, hvor der i forbindelse med planlægningen af alle nyanlæg og ombygninger af både bygninger og trafik anlæg indarbejdes støjhensyn.
- Reduktion af støjbelastningen fra kommuneveje, ved at udlægge støjsvag asfaltbelægning (Low Noise belægning) i forbindelse med alle asfaltbelægningsarbejder, hvor der ikke er tungtvejende forhold, som taler i mod den løsning.
- Reduktion af støjbelastningen fra stats og amtsveje, ved at arbejde for at Vejdirektoratets og Københavns Amts projekter for støjafskærmning langs det regionale vejnet i Gladsaxe Kommune realiseres.
- Tilskudsordning til facadeisolering, hvor støjplagede borgere efter nærmere betingelser kan søge om tilskud til at udskifte vinduer. Midlerne fra puljen kunne søges for første gang fra efteråret 2005 til udførelse i 2006. Midlerne fra facadeisoleringspuljen som stadig udbydes kan søges af alle kommunes borgere, hvad enten deres støjproblem stammer fra en kommunevej eller statsvej.

Hastighedsnedsættelser, som jo er et middel til at reducere vejstøj, var ikke indregnet som virkemiddel, da kommunen i en årrække forud for planen havde indført 40 km/t og 30 km/t zoner på 130 km af kommunens daværende vejnet på 160 km. Tilsvarende havde Vejdirektoratet og Københavns Amts tidligere – i dialog med kommunen – nedsat hastigheden på en lang række af deres veje.

I det følgende vil Gladsaxe Kommunes initiativer omkring Low Noise belægninger og den kommunale støjpulje blive beskrevet nærmere.

Low Noise belægninger

Hvor opsætning af støjskærme på motorveje og regionale veje ofte er en teknisk mulighed forholder det sig generelt anderledes på kommunale trafikveje, bygader og boligveje. Her vil pladsforholdene som oftest umuliggøre opsætning af skærme. Tilsvarende vil opsætning af skærme på andre veje end de mest trafikerede være dyrt i forhold til nyttevirkningen.

Her kommer støjsvage belægninger – de såkaldte "Low Noise" belægninger ind i billedet. Planlægningsmæssigt regner Gladsaxe Kommune med at anvendelsen af en Low Noise belægning på en kommunal vej med en hastighed på mellem 40-50 km/t medfører en reduktion af trafikstøjen på ca. 2 dB(A) sammenlignet med en tilsvarende "normal" ny asfalt. Ikke en revolution - men absolut hørbart.

Da beboerne jo også sammenligner med før-situationen med et ældre slidlag, vil her og nu oplevelsen for beboerne være en tydelig reduktion af generne fra trafikstøjen.

Det er besluttet at anvende Low Noise belægninger i størst muligt omfang, når kommunen igangsætter renovering af veje og udlægning af nye slidlag. Også på mindre veje, der ikke er udpeget som ekstra støjbelastede. Baggrunden er en generel politisk målsætning om at nedsætte vejstøjen overalt. Det målbare resultatkrav er, at mindst 70 % af alle nye udlagte slidlag skal være støjsvage.

Der er i perioden fra 2005 til medio 2007 udlagt 150.000 m² slidlag på kommunens oprindelige vejstrækninger – dvs. vejstrækninger fra før strukturreformen. På de mest trafikerede af disse er udlagt Low Noise skærvemastiks. Dette areal udgør 38% af de samlede slidlagsarbejder. Derudover er på 23% af vejarealerne anvendt Low Noise tyndlagsbelægning samt 19% traditionel asfalt med Low Noise egenskaber dvs. karakteriseret af en lille maksimal Kornstørrelse og en åben tekstur. På de resterende 20% vejarealer, p-pladser mv. er anvendt traditionel asfalt og kombi-belægninger. Så ca. 80% af alle slidlag der er udlagt i perioden 2005 til 2007 er støjsvage "Low Noise" belægninger. I 2008 er der kun udlagt "Low Noise" belægninger og det er planen at dette skal fortsætte.

Kommunal støjpulje

Gladsaxe Kommune har i 2008 afsat 740.000 kr. til reduktion af trafikstøj. Herunder er oprettet en pulje primært til vinduesudskiftning til støjreducerende vinduer og friskluftsventiler. Gladsaxe Kommune introducerede sin støjpulje i 2005 og udbetalte de første tilskud i 2006. 2008 er således 3 år, hvor kommunen udbetaler støtte fra puljen.

Tilskudsordningen

Tilskudsordningen omfatter kun tilskud til støjisolering af beboelsesrum i helårsboliger:

- Stuer
- Soverum
- Værelser og kamre
- Køkkenalrum/spisekøkken (skal kunne bruges til længere ophold ud over madlavning)

De tilskudsberettigede boliger er opdelt i 3 grupper afhængig af den beregnede udendørs støjbelastning på boligfacaden. Det er den beregning, der er foretaget i forbindelse med den kommunale støjkortlægning, der lægges til grund.

Såfremt støjisoleringsprojektet godkendes, vil det kommunale tilskud normalt være:

Støjniveau [dB(A)]	Tilskud* [%]
Over 70	90
65-70	75
60-65	50
Under 60	Intet tilskud

Tabel 4 Tilskudsprocenter i forhold til kortlagt støjniveau på facade

* Af maksimalt tilskudsberettiget beløb på 90.000 kr.

Tilskudsberettigede

Det er kun helårsboliger belastet med et udendørs støjniveau på 60 dB(A) og derover, som kan opnå tilskud. Der er fastsat et maksimalt tilskudsberettiget beløb på 90.000 kr. pr. bolig.

Boligejeren har ansvaret for støjisoleringsprojektet og afholder selv udgifterne i forbindelse med støjisoleringsarbejdet, idet tilskuddet først vil blive udbetalt, når arbejdet er færdigt og godkendt af støjkonsulenten.

For at opnå tilskud skal arbejdet udføres af momsregistrerede håndværkere. Endvidere skal indhentes mindst 2 tilbud på hver arbejdsopgave.

Arbejdet må først sættes i gang, når støjkonsulenten har godkendt den støjdæmpende løsning og håndværkerens tilbud, samt at der er givet skriftligt tilsagn om tildeling af tilskud. Der ydes ikke tilskud til allerede udført arbejde.

Forløb fra start til slut

1. Information om støjisoleringstilskuddet.
2. Frist for boligejers ansøgning om tilskud.
3. Støjkonsulenten vurderer de modtagne ansøgninger.
4. De indkomne ansøgninger og indstilling om tilskud forelægges Trafik- og Teknikudvalget.
5. Besøg af støjkonsulent som udarbejder støjnotat.
6. Der meddeles tilsagn om tilskud med angivelse af betingelser og tidsfrister.
7. Boligejeren udfører støjisoleringsarbejderne.
8. Boligejeren færdigmelder arbejder og fremsender dokumentation for udført arbejde.
9. Støjkonsulenten kontrollerer, at arbejdet er udført.
10. Udbetaling af tildelt tilskud.

De afsatte midler vil blive fordelt til de ansøgningsberettigede med baggrund i omfanget af støjgener samt vurdering af, hvor der opnås størst effekt i forhold til investeringen.

Ikke tilskudsberettigede

Boliger som én gang har modtaget tilskud, kan ikke forvente at modtage tilskud igen senere.

Boliger opført efter april 1984 skal ifølge Bygningsreglementet være beskyttet mod vejtrafikstøj. Disse kan derfor ikke komme i betragtning.

Såfremt støjen hovedsageligt stammer fra statsveje skal muligheden for tilskud fra Vejdirektoratet først undersøges. De boliger, hvis støjniveau på grund af opsætning af støjskærme langs Motorring 3, kommer til at opnå et støjniveau under 60 dB(A), kan ikke opnå tilskud fra støjpuljen.

Antal tilskud fra støjpuljen

År	Modtagne ansøgninger	Meddelte tilskud
2006	150	49
2007	17	9
2008	44	30

Tabel 5 Oversigt over modtagne ansøgninger og meddelte tilskud

Revision af støjhandlingsplan

På baggrund af Miljøministeriets nye retningslinjer for kortlægning af trafikstøj og kommunens overtagelse af amtsvejene, er Gladsaxe Kommune netop i færd med at færdiggøre en revision af sin støjhandlingsplan.

Spørgsmål og yderligere oplysninger

Spørgsmål omkring støjbekæmpelse i Gladsaxe Kommune kan rettes til:

Vej- og Parkchef Ivan Christensen
Gladsaxe Kommune
Vej- og Parkafdelingen
Rosenkæret 39
2860 Søborg

Email: tmfich@gladsaxe.dk
Tlf. 39 57 58 60

Kilder:

1. Kommunal støjhandlingsplan med udnyttelse af GIS, Jacob Høj, Martin Kisby Willerup. Dansk Vejtidskrift, juni/juli 2005
2. Kommunal anvendelse af Low Noise belægninger, Ivan Christensen, Dansk Vejtidskrif, september 2007
3. www.gladsaxe.dk/stoijpulje (Beskrivelse af støjpuljeordning i Gladsaxe Kommune)
4. <http://www.gladsaxe.dk/Default.aspx?ID=13359> (Støjhandlingsplan for Gladsaxe Kommune)